

24.09.2026

VIITE: LAUSUNTOPYYNTÖ, HE 97/2026 VP

HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE LAEIKSI SÄHKÖISESTÄ LÄÄKEMÄÄRÄYKSESTÄ ANNETUN LAIN JA SOSIAALI- JA TERVEYDENHUOLLON ASIAKASTIETOJEN KÄSITTELYSTÄ ANNETUN LAIN 102 §:N MUUTTAMISESTA

Suomen Apteekkariliitto kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä.

Apteekkariliitto pitää esityksen tavoitteita lääkehoidon turvallisuuden, tiedonkulun ja moniammatillisen yhteistyön vahvistamiseksi perusteltuina ja kannatettavina. Erityisen myönteistä on, että esitys vahvistaa Kanta-lääkityslistan asemaa potilaan ajantasaisen lääkityksen hallinnan välineenä sekä luo edellytyksiä lääkehoitojen arviointien ja muun moniammatillisen yhteistyön kehittämiseksi. Esityksessä apteekki nähdään aiempaa vahvemmin osana lääkehoidon kokonaisuutta ja aktiivisena lääkehoitoon osallistuvana toimijana, ei pelkästään lääkkeiden luovuttajana.

Tiedonsaantioikeuksien laajentaminen parantaa lääkehoidon turvallisuutta

Apteekkariliitto kannattaa Reseptikeskukseen lisättäviä lääkehoitoon liittyviä tarkistus- ja huomiomerkintöjä. Muutokset parantavat tiedonkulkua apteekkien ja muun terveydenhuollon välillä sekä tukevat turvallisen lääkehoidon toteuttamista. Valmistelussa on kuitenkin varmistettava, että huomiomerkinnän tekeminen on mahdollista farmaseuteille ja proviisoreille ammattioikeuteen sidottuna (ammattikortilla).

Kanta-lääkityslistan kehittäminen vahvistaa apteekin roolia osana moniammatillista lääkehoidon toteutusta. Uudistus mahdollistaa sen, että apteekeissa tehtyjä lääkehoidon kannalta merkityksellisiä havaintoja voidaan nykyistä paremmin hyödyntää osana potilaan muuta hoitoa. Samalla apteekin ammattilaisten käytettävissä on aiempaa laajempi kokonaiskuva lääkähoidosta. Tiedonkulun parantuminen lisää lääkehoidon turvallisuutta ja tukee lääkehoidon kokonaisuuden hallintaa.

Esitys luo perustaa lääkehoidon arviointien kehittämiseksi

Apteekkariliitto pitää tärkeänä, että esitys muodostaa tarvittavat tekniset rakenteet eritasoisille lääkehoitojen arvioinneille ja moniammatilliselle yhteistyölle. Pelkkä tietojärjestelmäratkaisu ei kuitenkaan yksin riitä. Jotta esityksen tavoitteet toteutuvat käytännössä, lääkehoidon arvioinneille tulee

luoda selkeät kansalliset toimintamallit, vastuunjaot ja rahoitusratkaisut. Muutoin on vaarana, että tietojärjestelmien mahdollistamaa yhteistyötä ei pystytä hyödyntämään täysimääräisesti.

Liitto katsoo, että lääkehoidon arviointien kehittäminen edellyttää pitkäjänteistä kansallista ohjausta, jotta palveluiden saatavuus ei muodostu riippuvaiseksi yksittäisten hyvinvointialueiden resursseista tai toimintakäytännöistä.

Itsehoitolääkkeiden kirjaamisen edistäminen on kannatettavaa

Apteekkariliitto kannattaa mahdollisuutta lisätä itsehoitolääkkeet Kanta-lääkityslistalle. Ratkaisu parantaa lääkitystietojen kattavuutta ja tukee lääkehoidon turvallisuutta erityisesti monilääkityillä potilailla.

Liitto haluaa kuitenkin kiinnittää valiokunnan huomiota hallituksen eri uudistusten väliseen ristiriitaan. Samanaikaisesti kun Kanta-lääkityslistalla pyritään muodostamaan mahdollisimman kattava kuva potilaan kokonaislääkityksestä, mukaan lukien itsehoitolääkkeet, valmistellaan itsehoitolääkkeiden myyntikanavan laajentamista apteekkien ulkopuolelle.

Jos itsehoitolääkkeitä hankitaan yhä enemmän apteekkien ulkopuolelta ilman farmaseuttisen henkilöstön osallistumista, voi lääkityslistan kattavuus heikentyä. Tällöin myös yhteisvaikutusten, päällekkäisten lääkitysten ja muiden lääkitysturvallisuuteen liittyvien riskien tunnistaminen vaikeutuu. Valiokunnan olisi perusteltua arvioida, miten eri lääkepoliittiset uudistukset yhdessä vaikuttavat Kanta-lääkityslistan tavoitteiden toteutumiseen.

Uudistuksen toimeenpano edellyttää riittäviä resursseja

Esityksen toimeenpano aiheuttaa apteekeille kustannuksia muun muassa tietojärjestelmien muutoksista, henkilöstön kouluttamisesta sekä uusien toimintamallien käyttöönotosta. Liitto pitää tärkeänä, että käyttöönotosta aiheutuvat kustannukset tunnistetaan ja että niiden korvaamisesta huolehditaan asianmukaisesti.

Lisäksi apteekkien henkilöstön osaamisen kehittämiseen on panostettava, jotta uudistuksen mahdollistamat hyödyt voidaan saavuttaa täysimääräisesti. Tiedonsaantioikeuksien laajeneminen lisää mahdollisuuksia tukea potilaiden lääkehoitoa, mutta samalla se edellyttää osaamisen jatkuvaa kehittämistä sekä toimivia tietojärjestelmiä.

Suomen Apteekkariliitto katsoo, että esitys luo hyvän perustan turvallisemman, paremmin yhteensovitetun ja moniammatillisesti toteutetun lääkehoidon rakentamiselle, kunhan toimeenpanon edellyttämät resurssit, toimintamallit ja rahoitusratkaisut varmistetaan kansallisesti.

Sonja Kallio, johtava asiantuntija
Suomen Apteekkariliitto